

Απορρίφθηκε η προσφυγή της Ryanair για τις κρατικές ενισχύσεις στην Air France, ασκεί έφεση η Ryanair

2021/02/17 13:40 στην κατηγορία ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ

Είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης η αναστολή καταβολής φόρων την οποία αποφάσισε η Γαλλία για τη στήριξη, στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19, των αεροπορικών εταιριών που κατέχουν άδεια των γαλλικών αρχών, όπως αναφέρει, σε σημερινή ανακοίνωση, το Γενικό Δικαστήριο της ΕΕ. Από την πλευρά της, **η Ryanair ανακοίνωσε ότι θα ασκήσει έφεση, πηγαίνοντας την υπόθεση σε ανώτερο βαθμό.**

Όπως επισημαίνει το Δικαστήριο της ΕΕ, το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων είναι πρόσφορο για την επίτευξη του σκοπού της επανορθώσεως των οικονομικών ζημιών που προκάλεσε η πανδημία Covid-19 και δεν εισάγει δυσμενή διάκριση

Τον Μάρτιο του 2020, η Γαλλία κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέτρο ενισχύσεως υπό τη μορφή αναστολής καταβολής, κατά την περίοδο μεταξύ Μαρτίου και Δεκεμβρίου 2020, του φόρου πολιτικής αεροπορίας και του φόρου αλληλεγγύης επί των αεροπορικών εισιτηρίων που οφείλονται σε μηνιαία βάση (στο εξής: αναστολή καταβολής φόρων).

Η αναστολή καταβολής, της οποίας τυγχάνουν οι αεροπορικές εταιρίες που κατέχουν άδεια των γαλλικών αρχών, συνίσταται στην αναβολή πληρωμής των ως άνω φόρων μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2021, εν συνεχεία δε στην κατανομή των πληρωμών σε μια περίοδο 24 μηνών, ήτοι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Το ακριβές ποσό των φόρων καθορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό των επιβατών που μεταφέρονται και τον αριθμό των πτήσεων που πραγματοποιούνται από γαλλικά αεροδρόμια.

Με απόφαση της 31ης Μαρτίου 2020, η Επιτροπή χαρακτήρισε την αναστολή καταβολής των φόρων ως κρατική ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ.

Δυνάμει της εν λόγω διατάξεως, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα

έκτακτα γεγονότα.

Η αεροπορική εταιρία Ryanair άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της ως άνω αποφάσεως, την οποία, εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορρίπτει με τη σημερινή απόφασή του.

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, για πρώτη φορά, τη νομιμότητα καθεστώτος ενισχύσεων το οποίο θεσπίστηκε για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας Covid-19 υπό το πρίσμα του άρθρου 107, παράγραφος 2, στοιχείο β΄, ΣΛΕΕ.

Περαιτέρω, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει τη σχέση μεταξύ των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και, αφενός, της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, καθώς και, αφετέρου, της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Κατά πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο προβαίνει σε έλεγχο της αποφάσεως της Επιτροπής υπό το πρίσμα του άρθρου 18, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ το οποίο, εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύει κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας.

Δεδομένου ότι, κατά το Γενικό Δικαστήριο, το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο β΄, ΣΛΕΕ συγκαταλέγεται σε αυτές τις ειδικές διατάξεις, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει αν η αναστολή καταβολής των φόρων μπορούσε να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει της εν λόγω διατάξεως.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαιώνει, αφενός, ότι η πανδημία Covid-19 και τα μέτρα περιορισμού των μεταφορών και περιορισμού της κυκλοφορίας που θέσπισε η Γαλλία προς αντιμετώπισή της συνιστούν, στο σύνολό τους, έκτακτο γεγονός κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 2, στοιχείο β΄, ΣΛΕΕ, το οποίο προκάλεσε οικονομικές ζημιές στις αεροπορικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη Γαλλία. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, δεν αμφισβητείται ομοίως ότι ο σκοπός της αναστολής καταβολής των φόρων είναι πράγματι η επανόρθωση των ζημιών αυτών.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, αφετέρου, ότι η πρόβλεψη αναστολής καταβολής των φόρων μόνον υπέρ των αεροπορικών εταιριών που κατέχουν άδεια των γαλλικών αρχών αποτελεί πρόσφορο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού της επανορθώσεως των ζημιών που προκλήθηκαν από το εν λόγω έκτακτο γεγονός.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, βάσει του κανονισμού 1008/2008, η κατοχή άδειας των γαλλικών αρχών σημαίνει, στην πράξη, ότι οι αεροπορικές εταιρίες έχουν την κύρια εγκατάστασή τους στο γαλλικό έδαφος και υπόκεινται στην

οικονομική εποπτεία και τον έλεγχο φερεγγυότητας των γαλλικών αρχών.

Κατά το Γενικό Δικαστήριο, οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού προβλέπουν αμοιβαίες υποχρεώσεις μεταξύ των γαλλικών αρχών και των αεροπορικών εταιριών οι οποίες κατέχουν άδεια των εν λόγω αρχών και, επομένως, θεσπίζουν έναν ειδικό και σταθερό δεσμό μεταξύ τους ο οποίος ανταποκρίνεται δεόντως στις προϋποθέσεις του άρθρου 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ.

Όσον αφορά τη συμφωνία της αναστολής καταβολής των φόρων με την αρχή της αναλογικότητας, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει, περαιτέρω, ότι οι επιλέξιμες για το καθεστώς ενισχύσεων εταιρίες είναι αυτές που πλήττονται περισσότερο από τα μέτρα περιορισμού των μεταφορών και περιορισμού της κυκλοφορίας που θέσπισε η Γαλλία. Αντιθέτως, η επέκταση της εν λόγω αναστολής καταβολής σε μη εγκατεστημένες στη Γαλλία εταιρίες δεν θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξη, με την ίδια ακρίβεια και χωρίς κίνδυνο υπεραντιστάθμισης, του σκοπού της επανορθώσεως των οικονομικών ζημιών που υπέστησαν οι αεροπορικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη Γαλλία.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω διαπιστώσεων, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι ο σκοπός της αναστολής καταβολής των φόρων ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της παρεκκλίσεως την οποία προβλέπει το άρθρο 107, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΣΛΕΕ και ότι οι όροι για τη χορήγηση της εν λόγω ενισχύσεως δεν βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Επομένως, το εν λόγω καθεστώς δεν συνιστά ούτε διάκριση απαγορευόμενη βάσει του άρθρου 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει την απόφαση της Επιτροπής υπό το πρίσμα της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η θεμελιώδης αυτή ελευθερία δεν έχει, αυτή καθαυτή, εφαρμογή στον τομέα των μεταφορών, ο οποίος διέπεται από ειδικό νομικό καθεστώς που περιλαμβάνει τον κανονισμό 1008/2008.

Σκοπός του εν λόγω κανονισμού είναι ακριβώς να καθορίσει, στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών, τις προϋποθέσεις εφαρμογής της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Ωστόσο, η Ryanair δεν προέβαλε παράβαση του εν λόγω κανονισμού.

Κατά τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τον λόγο ακυρώσεως κατά τον οποίο η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση της αξίας του πλεονεκτήματος που χορηγήθηκε στις αεροπορικές εταιρίες οι οποίες τυγχάνουν της αναστολής καταβολής των φόρων.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το ονομαστικό ποσό που αντιστοιχεί στις

Ζημιές τις οποίες υπέστησαν οι δικαιούχοι της αναστολής καταβολής των φόρων είναι, κατά πάσα πιθανότητα, υψηλότερο από το συνολικό ονομαστικό ποσό της αναστολής, οπότε είναι σαφές ότι αποκλείεται ο κίνδυνος υπεραντιστάθμισης.

Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις δεσμεύσεις της Γαλλίας να της παράσχει λεπτομερή μεθοδολογία όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος προτίθεται να προσδιορίσει, εκ των υστέρων και για κάθε δικαιούχο, το ύψος των ζημιών που σχετίζονται με την κρίση που προκάλεσε η πανδημία, γεγονός το οποίο συνιστά επιπλέον εγγύηση για την αποφυγή οιαδήποτε κινδύνου υπεραντιστάθμισης.

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει ως αβάσιμο τον λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται σε προβαλλόμενη παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και διαπιστώνει ότι παρέλκει η εξέταση του βασίμου του λόγου ακυρώσεως ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή των διαδικαστικών δικαιωμάτων που απορρέουν από το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

Η απάντηση της Ryanair

Σχολιάζοντας την απόφαση, η Ryanair ανακοίνωσε ότι θα ασκήσει έφεση για τις κρατικές ενισχύσεις σε Air France και SAS.

Όπως επισημαίνει η Ryanair, η γαλλική αναβολή φόρου αεροδρομίου και η σουηδική εγγύηση δανείου εισήχθησαν στην αρχή της κρίσης Covid-19 με όρους υπηκοότητας.

Το γαλλικό καθεστώς προοριζόταν για γαλλικές εγγεγραμμένες αεροπορικές εταιρείες και το σουηδικό καθεστώς σε σουηδικές εγγεγραμμένες αεροπορικές εταιρείες, αποκλείοντας όλες τις άλλες αεροπορικές εταιρείες της ΕΕ, οι οποίες επίσης υπέστησαν ζημιές από το Covid-19, παρά τη συμβολή τους στη συνδεσιμότητα, τις θέσεις εργασίας, την αύξηση της κίνησης και την ευρύτερη οικονομία στη Γαλλία και Σουηδία.

Η Ryanair άσκησε έφεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έγκριση αυτών των ενισχύσεων στο Γενικό Δικαστήριο της ΕΕ τον Μάιο του 2020. Μετά τις σημερινές αποφάσεις, η Ryanair θα παραπέμψει τα ζητήματα αυτά στο Δικαστήριο της ΕΕ.